

allerbedste og dygtigste Borgere, Brygger Jacobsen, var Medlem af denne Forsamling. Med den højtærede Formands Tilladelse vilde jeg da henvende nogle ganske faa Ord til ham, saalydende: „De har som den dygtige og særlig karakterfaste Borger, De er, vundet en Sejr over Vankelmodighed og Vrøvl, en Sejr, som De til fulde har fortjent. Nu skal De benytte Sejren. De kan benytte Deres Spir, men gør det nu paa en saadan Maade, at De ikke gør Fortræd. Tag Spiret og sæt det ud paa Deres egen Kirke i Valby, hvor alle vil være glade og ingen bedrøvede derover, men skaan Frue Kirke i København, hvis Omdannelse vil bedrøve mange.“ Hvis Bryggeren var Medlem af Forsamlingen, og jeg sagde disse Ord i den Stemning, der er her i disse Dage, vilde Bryggeren føje mig, og Frue Kirke vilde faa Lov at blive, som den er, og Kirken i Valby vilde blive firdobbel skøn.

Jeg kommer til at omtale nogle Fejltagelser, som det ærede Medlem fra Odense gjorde sig skyldig i. Det er jo saadan med det foreliggende Lovforslag, at naar vi gaar det igennem Paragraf for Paragraf og Linie for Linie, vil enhver af os sige — særlig hvis vi er opvokset i en Dagligstue eller et Studerekammer, saa at vi tænker os til Tingene og ikke erfarer dem ved Praksis —: Der er ikke en urigtig Tanke i det, saaledes bør vi behandle vore Dyr. Dette er ogsaa kommet til Udtryk hos en anden Taler (Kofod), det ærede Medlem fra Rønne, min Partifælle (*Kofod*: Fra Aakirkeby!). Naa, Aakirkeby. Ja, hvis jeg havde Valget mellem Rønne og Aakirkeby, valgte jeg Aakirkeby, saa det skal ikke geraade det ærede Medlem til Forklejning, at han er fra Aakirkeby. Det ærede Medlem gik saa vidt i sin Kærlighed til Dyrene, at han vilde pointere, at det, vi lovgav om her, var Dyrenes „Rettigheder“. Det er nu ikke værd at komme ind paa disse filosofiske Distinktioner, men alle vi, der har levet i Firserne, vil nok mindes, hvad Husmanden nede ved Sorø sagde om Rettigheder. Han sagde: Venstre har Ret, men det kan ikke faa den, for det har ingen Midler til at gøre den gældende, og det er kedeligt. Og selv om Dyrene har mange Rettigheder, har de heller ikke Midler til at gøre dem gældende. Derfor skal vi Mennesker se bort fra filosofiske Systemer, naar vi lovgiver paa dette Omraade, og lovgive om Menneskenes Pligter overfor Dyrene, thi Menneskene kan ikke blot føle, de kan ogsaa tænke, og der er en Retshaandhævelse, der

kan gøres gældende mod Menneskene, men ikke kan gøres gældende mod Dyrene, thi den gamle Fabel om Dyrene, der kan klage over Uret, er smuk, men den er ikke praktisk anvendelig. De kender alle Fabelen om den gamle Konge, der regerede saa retfærdigt og havde faaet sin Stat i en saadan Tilstand, at han turde oprejse en Søjle paa Hovedstadens Torv, paa Toppen af hvilken der hang en Klokke, forsynet med et Tov, hvori alle i hans Rige, sagde han, der led Uret, skulde gaa hen og trække for at ringe paa Klokken. Men der herskede en saadan Retfærdighed i Riget, at i mange Herrens Aar ringede Klokken ikke; den blev bedækket med Vedbend højt op, og Rebet skjultes. Men saa kom en skønne Dag en gammel, forsulten og forkommen Hest hen og begyndte at æde af Vedbendens Blade, og derved kom den til at rive i Rebet, og Klokken ringede. Der blev stor Opstandelse i Riget, og det kom Kongen for Øre, og han sagde: Selv Dyret skal nyde Retfærdighed, dens Herre for Dommen I kalde! Men det er alligevel ikke praktisk at overlade en Paa-tale af Uret mod Dyrene til Dyrene selv. Folketingsmændene kan være gode til sligt, Dyrene er ikke nær saa gode dertil.

Det ærede Medlem fra Odense gør sig skyldig i en ikke synderlig klog Fremgangsmaade ved Anlægget og Frem-bærelsen af dette Lovforslag, en Fremgangsmaade, der noget minder om den, Dyrebeskyttelsesforeningerne her i Danmark benytter, nemlig den at gaa aggressivt frem paa samme Maade, som nogle religiøse Samfund gaar frem. Det er uklogt. Det gælder om at vinde Prose-lytter og fremfor alt om aldrig at støde nogen tilbage. Enhver, der vil indrulleres i Hæren under Marchen fremad, er en god Tilvækst, og man skal ikke støde nogen tilbage. Det ærede Medlem udtaler: „Lad os huske paa, at i samme Grad som Tilværelseskampen for Menneskene i vor nervøse Tid forceres, og Jagten efter Profit bliver mere hensynsløs, i samme Forhold gaar det ud over Dyrene. Den stigende Kultur medfører i Virkeligheden en voksende Raahed overfor Dyrene.“ Begge disse Udtalelser er i Bund og Grund urigtige. Jo mere Mennesker skal udnytte Naturkraften, desmere finder de paa at anvende den mekaniske Kraft fremfor den dyriske. Det er ikke mange Aar, siden vi havde Droskekørsel i København med Hestekraft. Nu er det saaledes, at hvis det ærede Medlem kommer her til Byen og har sin lille Søn med, siger han: Se